

Princip a vlastnosti promítání

Technické zobrazování

V technické praxi se velmi často setkáváme s potřebou zobrazení prostorových útvarů pomocí náčrtu nebo přesně kresleného výkresu.

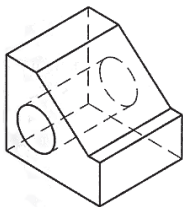
Zobrazení 3D předmětů ve 2D rovině:

- názorné
- v rovině snadno řešitelné
- rekonstruovatelné zpět do prostoru

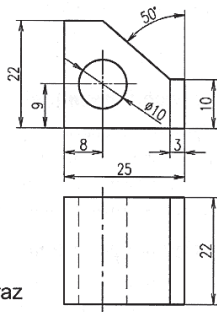
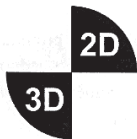
Vlastnosti promítání

Existují v podstatě dva typy zobrazení objektů.

- 2D - na těleso nahlížíme v určitém směru a výsledný pohled promítneme do průmětny,
- 3D - prostorové zobrazení.

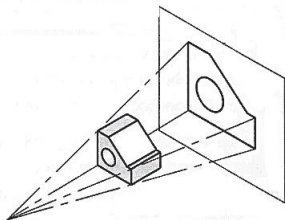
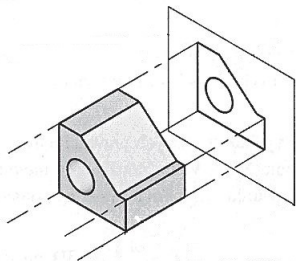
3D – obraz

2D – obraz

Vlastnosti promítání

Jednotlivé typy zobrazení vznikají promítáním objektu pomocí pomyslných sledovacích paprsků – **promítací přímky**. Promítáme na rovinu, kterou nazýváme **průmětna**.

Druhy promítání:

- středové
- rovnoběžné
 - ▶ kosé
 - ▶ kolmé

Středové promítání

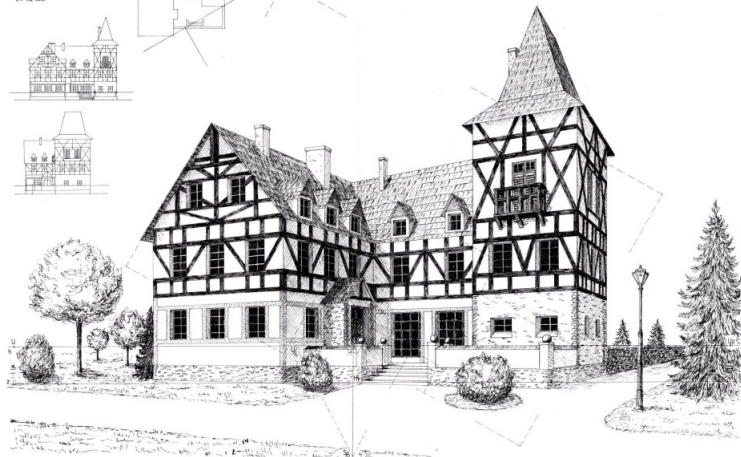
VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

SITUACE
M: 1:325
čís 90 mm

RYS 22

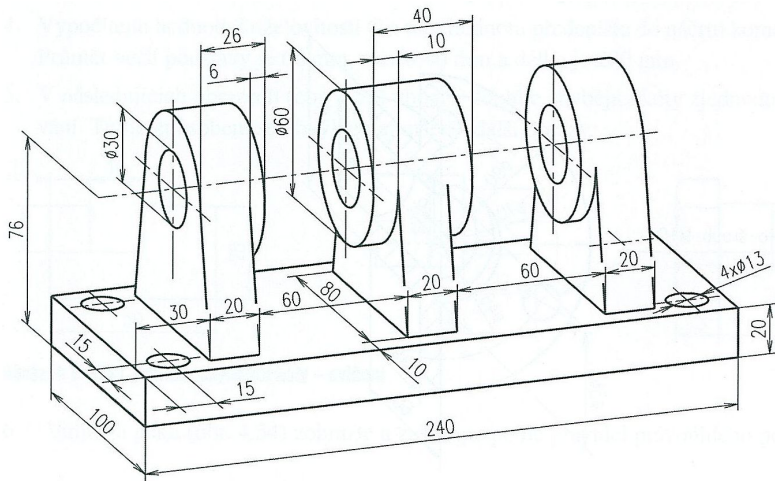
PERSPEKTIVA LOVĚKÉHO ZÁMEČKU
M: 1:45
čís 400 mm

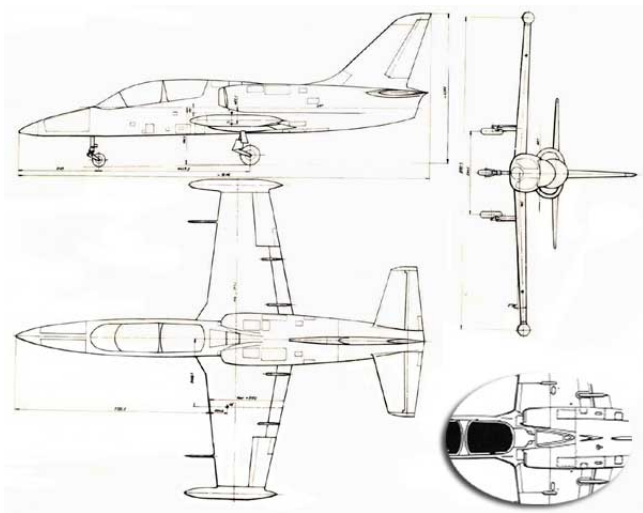
ZADÁNÍ: listopad 2001
ODEVZDÁNÍ: prosinec 2001

MICHAELA DIVOŘANOVÁ
II. ROČ. FAST 201
2001-2002

Rovnoběžné promítání

Kolmé promítání

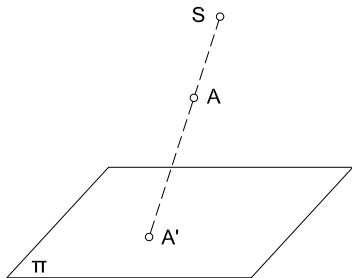

Společné vlastnosti středového a rovnoběžného promítání

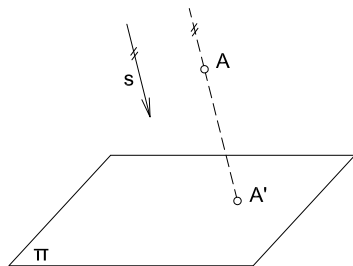
Věta 1

Průmětem bodu je bod.

Středové promítání

Rovnoběžné promítání

π **průmětna**

A' **průmět** bodu A

S **střed** promítání

\overleftrightarrow{SA} promítací přímka

s **směr** promítání

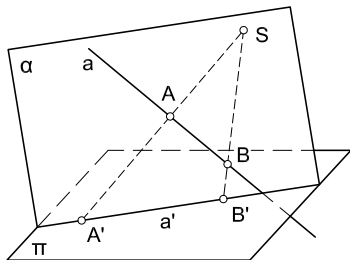
$\overleftrightarrow{AA'}$ promítací přímka

Společné vlastnosti středového a rovnoběžného promítání

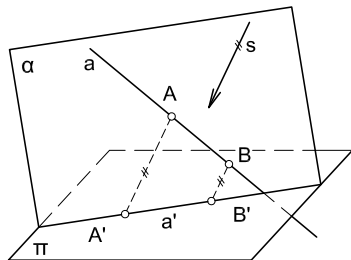
Věta 2

Průmětem přímky, která není promítací, je přímka. Průmětem promítací přímky je bod.

Středové promítání

Rovnoběžné promítání

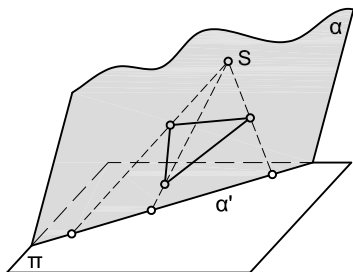
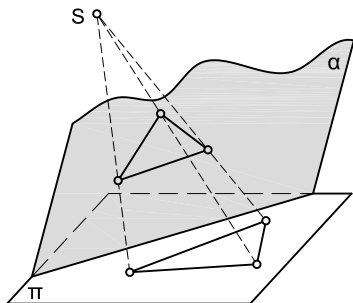

α promítací rovina přímky a

Společné vlastnosti středového a rovnoběžného promítání

Věta 3

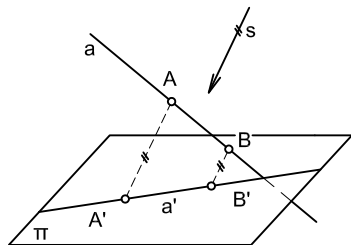
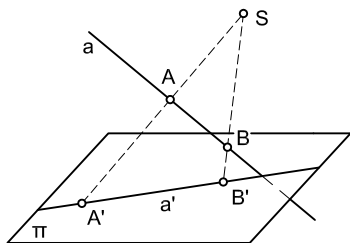
Průmětem roviny, která není promítací, je celá průmětna. Průmětem promítací roviny je přímka.

Společné vlastnosti středového a rovnoběžného promítání

Věta 4

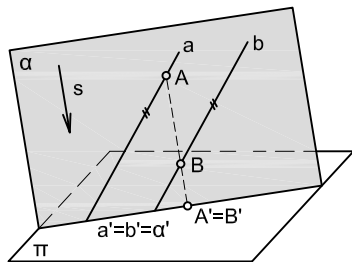
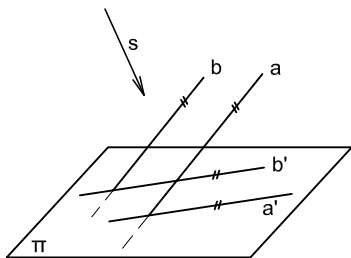
Promítáním (středovým i rovnoběžným) se zachovává incidence.

Další vlastnosti rovnoběžného promítání

Věta 5

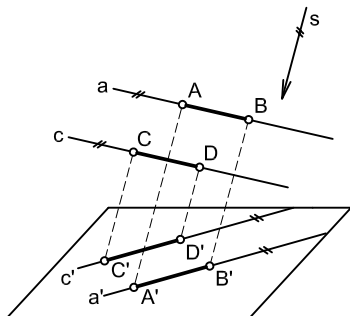
Průmětem rovnoběžek, které nejsou promítací, jsou rovnoběžky.

Další vlastnosti rovnoběžného promítání

Věta 6

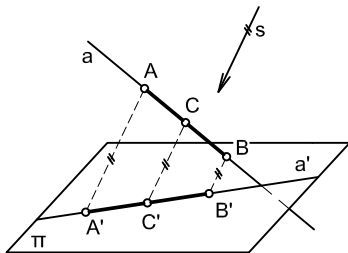
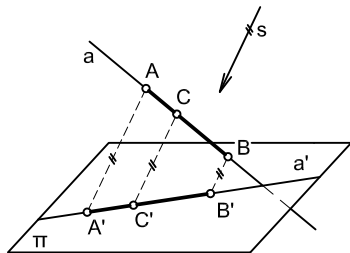
Průmětem shodných, nenulových a vzájemně rovnoběžných úseček, které neleží na promítacích přímkách, jsou opět rovnoběžné a shodné úsečky.

Další vlastnosti rovnoběžného promítání

Věta 7

Rovnoběžné promítání zachovává dělicí poměr.

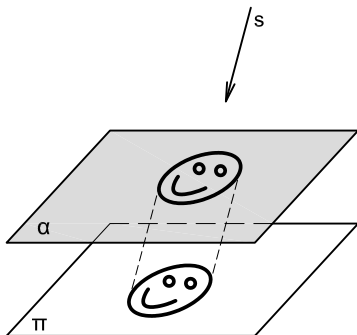
A, B, C jsou tři různé kolineární body. Dělicí poměr bodu C vzhledem k bodům A, B je číslo

$$\frac{|AC|}{|BC|} = \frac{|A'C'|}{|B'C'|}.$$

Další vlastnosti rovnoběžného promítání

Věta 8

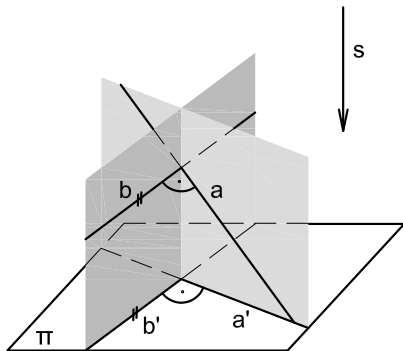
Průmětem útvaru v rovině rovnoběžné s π je útvar s ním shodný.

Další vlastnosti kolmého promítání

Věta 9

Dvě vzájemně kolmé přímky, z nichž žádná není promítací, se promítají jako kolmé právě tehdy, když alespoň jedna z nich je rovnoběžná s průmětnou.

Další vlastnosti kolmého promítání

Věta 10

Délka pravoúhlého průmětu úsečky, která není kolmá k průmětně, se rovná nejvýše délce dané úsečky.

